

Терлецька Олеся Олександрівна,
студентка Інституту журналістики,
Київський університет імені Бориса Грінченка

науковий керівник – Л.С. Прокопенко,
кандидат історичних наук, доцент

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ ФІНЛЯНДІЇ

Унікальність розвитку історії та культури кожної країни визначає наявність різноманітного досвіду створення, формування та функціонування національних бібліотек (НБ), та, відповідно, зумовлює різноманіття їхніх функцій, основних напрямків діяльності, пріоритетів, стратегій розвитку тощо [1, с.169-170].

Провідні національні бібліотеки світу одним із основних напрямів власної діяльності визначають видавничу, яка реалізовується у різних формах, а саме: у межах реалізації функції національного бібліографічного агентства країни (видають національну бібліографію), у межах реалізації функцій методичного та координаційного центру для інших бібліотек (видають методичні та інструктивні матеріали, виробничі періодичні видання тощо), у межах провадження науково-дослідної діяльності (укладають бібліографічні покажчики з різних тем, видають фахові наукові періодичні видання, монографії тощо). Сьогодні вся видавнича продукція НБ, як правило, доступна у кількох форматах: як у паперовому, так і в електронному.

Мета роботи – дослідити видавничу діяльність Національної бібліотеки Фінляндії, на основі аналізу матеріалів офіційного веб-сайту бібліотеки охарактеризувати її основні видання для визначення специфіки ведення видавничої діяльності національної бібліотеки у Фінляндії.

НБ Фінляндії була заснована 1640 р. у м. Турку як бібліотека Гельсінкського університету. Тільки 2006 р. відповідно до прийнятого закону фонди бібліотеки були відокремлені від університетської бібліотеки, і установа

отримала статус національної. Власне видавничу діяльність бібліотека розпочала з першого друкованого каталогу бібліотечних фондів ще у XVIII ст., який вийшов в університетській типографії.

Система сучасних видань НБ Фінляндії переважно доступна для користувачів на офіційному веб-сайті установи у мережі Інтернет [2].

Одним із основних видань НБ Фінляндії є щорічний бюлетень, що від 1997 р. інформує громадськість про діяльність бібліотеки – проекти установи, основні тенденції розвитку інформаційної сфери у Фінляндії та закордоном, сучасні проблеми бібліотечної та видавничої справи у країні тощо. Тут також подаються наукові праці бібліотекознавців, статистика НБ, новинна інформація. З 2002 р. видання має назву «Бюлетень Національної бібліотеки Фінляндії». З 2008 р. видання поширюється тільки в електронному форматі у форматі блогу – кожна стаття має окрему Інтернет-адресу та посилання на головній сторінці «Бюлетеня». Видання є англomовним [2].

Виконуючи функцію методичного центру для інших бібліотек та інформаційних центрів країни, НБ Фінляндії два-три рази на рік видає професійний журнал «Tietolinja» («Інформаційна лінія»). Видання представлено на фінській мові в електронному форматі. На сайті видання зберігається архів публікацій від 2014 р. Найповніше у журналі висвітлюються питання бібліотечних технологій та послуг, стандартизації та інформаційного менеджменту.

Наукові видання бібліотеки виокремлені в окрему серію, яка була започаткована ще 1918 р. У цій серії вийшли фундаментальні бібліографічні праці, монографії, які розкривають історію книгозбірні, біографії тощо. Загалом серія вміщує 81 видань різними мовами.

Соціокультурна діяльність як напрям роботи НБ Фінляндії реалізується в організації і проведенні виставок та різноманітних заходів. Ця діяльність бібліотеки зорієнтована на підвищення поінформованості суспільства про унікальні колекції та фонди книгозбірні. Кожна виставка є одночасно засобом популяризації нових знань, сгенерованих у ході компетентного наукового

дослідження, а також його результатом. Саме тому видавнича діяльність бібліотеки також відображає і результати роботи у цій сфері. Бібліотека, зокрема, готує щопівроку календарі, де відображаються майбутні виставки та події (лекції, семінари, концерти, зустрічі), а також альбомні видання до конкретних виставок – тут представлені світлини з експозицій, коментарі та результати подій. Серія видається з 2002 р. фінською, шведською та англійською мовами [2].

У 1959-2017 рр. бібліотека видавала журнал «Національна бібліотека» (до 2002 р. – «Інформаційний бюлетень бібліотеки Гельсінського університету»), який відображав основні результати роботи бібліотеки. На сторінках видання увага читачів приверталась до проблем збереження культурної спадщини, питань розвитку дослідницької інфраструктури країни, пропонувались та обговорювались новітні послуги для бібліотек та інформаційних установ Фінляндії, піднімались питання різнобічного бібліотечного співробітництва на національному, європейському та глобальному рівнях. Видання було щоквартальним, поширювалось серед бібліотек-партнерів, установ культури та освіти, науково-дослідних інститутів та окремих дослідників.

Сьогодні бібліотека створила електронні архіви своїх видань на різних платформах, зберігаючи тут відскановані видання. Серед них професійний портал для видавців issuu.com, реферативна база даних фінських статей Arto, архів електронних публікацій Doria.

НБ Фінляндії як національне бібліографічне агентство займається підготовкою національної бібліографії, за допомогою якої ведеться облік та статистика видавничої продукції країни [1, с. 174]. Національна бібліографічна продукція сьогодні представлена базами даних.

Видавнича діяльність НБ Фінляндії відображає різні напрями діяльності установи: науково-дослідну, соціокультурну, методичну, координаційну. У видавничій діяльності бібліотеки проявляється тенденція переходу від традиційних паперових видань до електронного формату. Основні видання бібліотеки представлені фінською, шведською та англійською мовами.

Література

1. Тюлина Н.И. Национальная библиотека : опыт типологического анализа / Н.И. Тюлина; науч. ред. М.С. Карташов. – Москва : Книжная палата, 1988. – 184 с.
2. Publications [Електроний ресурс] / National Library of Finland. – Електрон. дані. – [Гельсінкі], [2015]. – Режим доступу : <https://www.kansalliskirjasto.fi/en/current/publications> . – Мова англ. – Назва з екрану. – Бібліогр. опис версії 11.02.2017.
3. The National Library of Finland Bulletin 2016 [Електроний ресурс] / National Library of Finland. – Електрон. дані. – [Гельсінкі], 2016. – Режим доступу : <http://blogs.helsinki.fi/natlibfi-bulletin/>. – Мова англ. – Назва з екрану. – Бібліогр. опис версії 11.02.2017.